

ZAKON O POSREDOVANJU U OSIGURANJU

I- OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se posredovanje u osiguranju, vrste i uslovi za obavljanje ovih poslova, te nadzor nad obavljanjem poslova posredovanja u osiguranju u Republici Srpskoj.

Član 2.

Posredovanje u osiguranju obavljaju brokeri u osiguranju i zastupnici u osiguranju, u skladu sa ovim zakonom.

Društvo za osiguranje ne može u Republici Srpskoj obavljati djelatnosti neposrednog osiguranja ili djelatnosti reosiguranja preko posrednika u osiguranju koji nisu registrovani u skladu sa ovim zakonom. Raspodjela rizika osiguranja, kao i poslova zaposlenih u osiguranju između društava za osiguranje, čak i ako im se za pribavljanje klijenata daje naknada, neće se smatrati posredovanjem prema odredbama ovog zakona.

Član 3.

Posrednici u osiguranju moraju biti registrovani u posebnom registru, koji vodi Agencija za osiguranje u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Agencija RS), na način kako je određeno u skladu sa odredbama ovog zakona. Posrednici u osiguranju ne mogu obavljati poslove osiguranja, ako nisu registrovani u skladu sa ovim zakonom.

Registrovanje posrednika u osiguranju vrši se kod Agencije RS i važi u cijeloj Bosni i Hercegovini. Posrednik u osiguranju registrovan u Republici Srpskoj može pružati usluge u Federaciji Bosne i Hercegovine isključivo preko organizacione jedinice u Federaciji Bosne i Hercegovine, u skladu sa ovim zakonom. Posrednik u osiguranju registrovan u Federaciji Bosne i Hercegovine može pružati usluge posredovanja u osiguranju isključivo preko organizacione jedinice u Republici Srpskoj.

Član 4.

Svaki posrednik u osiguranju koji je registrovan u Republici Srpskoj, a koji po prvi put namjerava da obavlja poslove u Federaciji Bosne i Hercegovine preko organizacione jedinice, prvo će u pisanoj formi obavijestiti Agenciju RS i dati osnovne podatke o predstavniku posrednika osiguranja iz Republike Srpske u Federaciji Bosne i Hercegovine. Predstavnik posrednika u osiguranju iz Republike Srpske predstavlja tog posrednika kod Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija FBiH) i drugih organa u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U roku od 30 dana od dana prijema obavještenja iz stava 1. ovog člana, Agencija RS u pisanoj formi obavještava Agenciju FBiH o namjeri posrednika u osiguranju, o činjenici da je registrovan i o imenu predstavnika posrednika u osiguranju u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Posrednik u osiguranju iz Republike Srpske može početi sa poslovanjem preko organizacione jedinice poslije isteka roka od 30 dana od dana kad mu je Agencija RS u pisanoj formi saopštila da je obavijestila Agenciju FBiH, u skladu sa stavom 2. ovog člana, ili poslije isteka roka od 60 dana od dana podnošenja obavještenja navedenog u stavu 1. ovog člana, ili poslije osnivanja filijale u Federaciji Bosne i Hercegovine, u zavisnosti šta bude ranije.

Filijala posrednika u osiguranju iz Republike Srpske koji posluje u Federaciji Bosne i Hercegovine osniva se u skladu sa propisima o privrednim društvima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 5.

Svaki posrednik u osiguranju koji je registrovan u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koji po prvi put namjerava da obavlja poslove u Republici Srpskoj preko organizacione jedinice, prvo u pisanoj formi obavještava Agenciju FBiH i daje osnovne podatke o predstavniku posrednika u osiguranju iz Federacije Bosne i Hercegovine u Republici Srpskoj. Predstavnik posrednika u osiguranju iz Federacije Bosne i Hercegovine predstavlja tog posrednika kod Agencije RS i drugih organa u Republici Srpskoj.

U roku od 30 dana od dana prijema obavještenja iz stava 1. ovog člana, Agencija FBiH u pisanoj formi obavještava Agenciju RS o namjeri posrednika u osiguranju, o činjenici da je registrovan i o imenu predstavnika posrednika u osiguranju u Republici Srpskoj.

Posrednik u osiguranju iz Federacije Bosne i Hercegovine može početi sa poslovanjem preko organizacione jedinice poslije isteka roka od 30 dana od dana kad mu je Agencija FBiH u pisanoj formi saopštila da je obavijestila Agenciju RS, u skladu sa stavom 2. ovog člana, ili poslije isteka roka od 60 dana od dana podnošenja obavještenja navedenog u stavu 1. ovog člana, ili nakon osnivanja filijale u Republici Srpskoj, u zavisnosti šta bude ranije.

Filijala posrednika u osiguranju iz Federacije Bosne i Hercegovine koji posluje u Republici Srpskoj osniva se u skladu sa propisima o preduzećima u Republici Srpskoj.

II - ZASTUPNIK U OSIGURANJU

Član 6.

Zastupnik u osiguranju je pravno ili fizičko lice koje obavlja profesionalnu djelatnost zastupanja u osiguranju i koje je prema jednom ili više ugovora ili ovlaštenja dobilo uputstva ili prava da djeluje u ime i za račun, ili samo za račun jednog ili više društava za osiguranje. Zastupnik u osiguranju ima isključivi profesionalni cilj da pokreće, predlaže i izvršava pripremne radove do zaključenja ili da zaključuje ugovore o osiguranju. Zastupnik u osiguranju može pomagati u primjeni ili izvršenju zaključenih ugovora, a naročito u slučaju odštetnog zahtjeva. Zastupnik u osiguranju može pružati i savjetodavne usluge, u skladu sa posebnim odredbama pojedinačnih ugovora sa osiguranikom, tokom perioda pokrića osiguranjem. Zastupnik u osiguranju samostalno obavlja djelatnost.

Ugovor između društva za osiguranje i zastupnika u osiguranju mora biti zaključen u pisanoj formi, a primjerak tog ugovora (ugovor o zastupništvu) društvo za osiguranje mora dostaviti Agenciji RS.

Društvo za osiguranje ima obavezu da odmah u pisanoj formi obavijesti Agenciju RS o raskidu ugovora o zastupništvu, bez obzira na razlog raskida.

Društvo za osiguranje obavještenje o raskidu ili isteku ugovora o zastupništvu objavljuje u dva uzastopna izdanja dnevnih novina većeg tiraža, koje se izdaju na području u kojem posluje zastupnik u osiguranju. Kad zastupnik u osiguranju zaključi ugovore o osiguranju u ime i za račun društva za osiguranje, sa kojim je ugovor o zastupništvu raskinut ili istekao, biće kažnjen u skladu sa članom 24. ovog zakona. Društvo za osiguranje se ne može pozivati na raskid ugovora o zastupništvu protiv osiguranika, koji je bio savjestan, odnosno koji nije znao za okolnosti raskida ili isteka ugovora o zastupništvu.

Ovlašćeno lice društva za osiguranje koje svjesno angažuje, kao zastupnika u osiguranju lice koje nije registrovano kao zastupnik u osiguranju kod Agencije RS, i/ili koje nije Agenciji RS dostavilo ugovor o zastupništvu, biće kažnjeno u skladu sa članom 24. ovog zakona, pod uslovom da za taj čin nije predviđena strožija kazna prema odredbama drugih propisa. Iste odredbe primjenjuju se i za bilo koje lice koje djeluje kao zastupnik u osiguranju, a da nije ispunilo odgovarajuće uslove propisane ovim zakonom.

Član 7.

Društvo za zastupanje u osiguranju osniva se kao akcionarsko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću, u skladu sa propisima o preduzećima u Republici Srpskoj, ako ovim zakonom pojedina pitanja nisu drugačije riješena.

Da bi zastupnik u osiguranju mogao da obavlja svoju djelatnost u Republici Srpskoj, obavezan je da se registruje u posebnom registru zastupnika u osiguranju, koji vodi Agencija RS. Registar sadrži dva podregistra, i to: podregistar sa imenima fizičkih lica zastupnika u osiguranju koji su registrovani u Republici Srpskoj i podregistar fizičkih lica zastupnika u osiguranju koji su registrovani u Federaciji Bosne i Hercegovine i koji pružaju usluge osiguranja u Republici Srpskoj preko organizacione jedinice u Republici Srpskoj. Društvo za zastupanje u osiguranju mora biti registrovano u posebnom registru društava za zastupanje u osiguranju koji vodi Agencija RS. Registar je podijeljen na podregistre po istom principu koji je predviđen za fizička lica zastupnike u osiguranju. Društvo za zastupanje u osiguranju mora postaviti ovlašćenog zastupnika, koji je registrovan kao zastupnik u osiguranju.

Zastupnik u osiguranju plaća godišnju naknadu za poslovanje i taksu za registrovanje, u skladu sa propisima koje donese Agencija RS.

Član 8.

Za upis u registar zastupnika u osiguranju, uz zahtjev za registrovanje kod Agencije RS, podnosilac zahtjeva mora priložiti slijedeće:

- a. uvjerenje o položenom stručnom ispitu za poslove posredovanja. Pravila polaganja stručnog ispita propisuje Agencija RS;
- b. dokaz da ima najmanje srednju stručnu spremu i da ima najmanje jednogodišnje iskustvo iz područja poslova osiguranja;
- c. uvjerenje o nekažnjavanju;
- d. potvrdu koja dokazuje da podnosilac zahtjeva nije pod nadzorom ili staranjem;
- e. dokumente koji potvrđuju da podnosilac zahtjeva posjeduje određeno, stručno znanje i profesionalnu sposobnost. Ti dokumenti će dokazivati da je podnosilac zahtjeva obavljao djelatnost zastupnika u osiguranju ili brokera u osiguranju u Bosni i Hercegovini ili nekoj zemlji članici Evropske unije:
 - četiri uzastopne godine samostalno obavljao djelatnost ili kao rukovodilac društva, ili kada podnosilac zahtjeva može dokazati da je najmanje tri godine radio sa jednim ili više zastupnika ili posrednika u osiguranju ili sa jednim ili više društava, ili
 - dvije uzastopne godine samostalno obavljao djelatnost ili kad podnosilac zahtjeva dokaže da je obavljao funkcije u službi jednog ili više posrednika ili zastupnika u osiguranju ili u jednom ili više društava, ili

- jednu godinu samostalno obavljao djelatnost ili u svojstvu rukovodioca društva ili kada podnosilac zahtjeva dokaže da je za predmetnu djelatnost stekao prethodno obrazovanje, što se dokazuje potvrdom koja je zvanično priznata od strane države ili za koju nadležno tijelo smatra da u potpunosti zadovoljava njegove zahtjeve.

Smatra se da je podnosioc zahtjeva vodio djelatnost kao rukovodilac, u smislu ovog člana, kada je obavljao odgovarajuću djelatnost:

- kao rukovodilac nekog društva ili rukovodilac filijale nekog društva, ili
- kao zamjenik rukovodioca nekog društva ili kao njegov ovlašćeni zastupnik, ako je taj položaj uključivao odgovornost jednaku odgovornosti rukovodioca kojeg predstavlja.

Smatra se da je podnosioc zahtjeva obavljao djelatnost u svojstvu rukovodioca, u smislu ovog člana, kada su njegove dužnosti u tom društvu za osiguranje uključivale rukovođenje zastupnicima u osiguranju ili obavljanje nadzora nad njihovim radom. Poslovi koji se navode u ovoj tački moraju uključivati odgovornost u pogledu pribavljanja, zaključivanja, obrade i izvršavanja ugovora o osiguranju. Obavljanje djelatnosti koja je u pitanju ne smije biti prekinuto više od 10 godina prije datuma podnošenja zahtjeva za registrovanje.

Dokumenti izdati u skladu sa tačkama c. do e. stava 4. ovog člana neće biti prihvaćeni ako su stariji od šest mjeseci od dana podnošenja.

Član 9.

Uz zahtjev za registrovanje društva za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, Agenciji RS moraju se priložiti slijedeći dokumenti:

- a. osnivački akt;
- b. statut;
- c. dokaz banke o uplati osnivačkog kapitala;
- d. spisak akcionara;
- e. poslovni plan društva;
- f. dokaz o kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti društva.

Nakon dobijanja rješenja o registrovanju društva za zastupanje u osiguranju kod Agencije RS, društvo za zastupanje u osiguranju se upisuje u sudski registar.

Član 10.

Registrovanje se vrši na period od dvije godine. Za svake naredne dvije godine zastupnik u osiguranju će ponovo podnijeti sve dokumente, navedene u odredbama članova 7. i 8. ovog zakona, u roku od 30 dana prije dana isteka roka do koga je registrovan. Registrovanje ostaje na snazi, osim ako:

- a. zastupnik u osiguranju propusti da podnese ponovo dokumente, u skladu sa ovim stavom; ili
- b. podneseni dokumenti pokažu da podnosilac zahtjeva više nije lice podobno da djeluje kao zastupnik u osiguranju.

Član 11.

Agencija RS će, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za registrovanje zastupnika u osiguranju i propisanih dokumenata, donijeti rješenje kojim odlučuje o zahtjevu ili traži ispravku ili dopunu zahtjeva. Rješenje iz ovog člana je konačno.

III - BROKER U OSIGURANJU

Član 12.

Brokersko društvo u osiguranju osniva se kao akcionarsko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću, u skladu sa odredbama propisa o preduzećima, ako ovim zakonom pojedina pitanja nisu drugačije uređena.

Broker u osiguranju je pravno lice ili fizičko lice koje samostalno obavlja djelatnost, čiji je isključivi profesionalni cilj da u ime osiguranika, u pogledu osiguranja ili reosiguranja rizika, dovede u vezu lica koja traže osiguranje ili reosiguranje i društvo za osiguranje ili reosiguranje, da obavlja pripremne radove za zaključenje ugovora o osiguranju ili reosiguranju, i ukoliko je ugovoreno, pomaže pri obradi i sprovođenju ovih ugovora, a naročito u slučaju odštetnog zahtjeva. Broker u osiguranju prima proviziju od društva za osiguranje i djeluje uz potpunu slobodu u pogledu izbora društva za osiguranje.

Broker u osiguranju je pravno i ekonomski nezavisan od društava za osiguranje.

Član 13.

Broker u osiguranju za obavljanje svoje djelatnosti mora biti registrovan u posebnom registru za brokere u osiguranju, koji vodi Agencija RS. Registar sadrži dva podregistra, i to: podregistar sa imenima fizičkih lica brokera u osiguranju koji su registrovani u Republici Srpskoj i podregistar sa imenima brokera u osiguranju koji su registrovani u Federaciji Bosne i Hercegovine i koji pružaju usluge osiguranja u Republici Srpskoj preko organizacione jedinice u Republici Srpskoj. Brokersko društvo u osiguranju mora biti registrovano u posebnom registru brokerskih društava u osiguranju, koji vodi Agencija RS i koji je podijeljen na podregistre, po istom principu koji je predviđen za fizička lica brokere u osiguranju. Brokerska društva u osiguranju moraju postaviti ovlašćenog zastupnika, koji je registrovani pojedinac broker u osiguranju.

Fizičko lice koje se želi registrovati kod Agencije RS, kao broker u osiguranju, uz zahtjev mora priložiti dokumente navedene u članu 8. ovog zakona.

Član 14.

Da bi se registrovalo, brokersko društvo u osiguranju Agenciji RS uz zahtjev podnosi slijedeće dokumente:

- a. statut, koji pokazuje da je isključivi cilj djelatnosti obavljanje brokerskih poslova u osiguranju;
- b. dokaz da podnosilac zahtjeva ima osnivački ulog u novcu u iznosu od 200.000,00 KM u cilju dobrog obavljanja djelatnosti;
- c. zahtjevi pod tačkama a. i b. ovog stava ne odnose se na fizička lica;
- d. dokumente koji dokazuju da je podnosilac zahtjeva osiguran od profesionalne odgovornosti u slučaju greške ili propusta sa minimalnim pokrićem u iznosu jednakom 400.000,00 KM. Navedeni ugovor o osiguranju

mora pokrivati period jednak registraciji društva za posredovanje u osiguranju uvećan za jedan mjesec;

- e. dokument koji dokazuje da je direktor brokerskog društva u osiguranju registrovan kao fizičko lice broker u osiguranju, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Nakon dobijanja rješenja o registrovanju brokerskog društva u osiguranju kod Agencije RS, društvo se upisuje u sudski registar. Brokeri u osiguranju plaćaju godišnju naknadu za poslovanje i taksu za registrovanje u skladu sa propisima koje donese Agencija RS.

Član 15.

Registrovanje se vrši na period od dvije godine. Broker u osiguranju će ponovo podnijeti sve dokumente navedene u odredbama članova 13. i 14. ovog zakona u roku od mjesec dana prije isteka roka od dvije godine za koji se posjeduje registracija.

Registrovanje ostaje na snazi, osim ako:

- a. broker u osiguranju propusti da podnese ponovo dokumente predviđene ovim članom; i
- b. podneseni dokumenti pokažu da podnosilac zahtjeva više nije lice podobno da djeluje kao broker u osiguranju.

Član 16.

Broker u osiguranju, ako je fizičko lice, mora imati blokiranu imovinu ili garanciju banke u iznosu jednakom 200.000,00 KM radi obezbjeđenja izvršavanja djelatnosti. Podnosilac zahtjeva mora dodatno podnijeti dokumente koji potvrđuju da ima važeće osiguranje od profesionalne odgovornosti u slučaju greške ili propusta.

Ugovarači osiguranja imaju prioritet nad blokiranom imovinom u odnosu na bilo koji drugi opšti ili posebni prioritet. Način na koji se ta imovina blokira, kao i sve neophodne pojedinosti za rad osiguranja od profesionalne odgovornosti brokera u osiguranju uređuje se propisom o regulisanju blokiranja imovine i osiguranja od odgovornosti brokera u osiguranju koji donese Agencija RS.

Član 17.

Agencija RS će, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za registrovanje brokera u osiguranju i propisanih dokumenata, donijeti rješenje kojim odlučuje o zahtjevu ili tražiti ispravku ili dopunu zahtjeva. Rješenje iz ovog stava je konačno.

Član 18.

Sve iznose koje društvo za osiguranje plati brokeru u osiguranju za račun osiguranika, broker u osiguranju će držati na posebnom računu. Taj račun se neće koristiti za isplatu bilo kojih drugih povjerilaca brokera u osiguranju. U slučaju nesolventnosti brokera u osiguranju, iznosi koji se drže na posebnom računu će se prvenstveno iskoristiti za isplatu svih neizmirenih iznosa koje broker u osiguranju duguje svojim klijentima za neplaćene odštete osiguranja.

Brokeri u osiguranju su obavezni:

- a. voditi i na zahtjev Agencije RS dostaviti knjige, računovodstvenu dokumentaciju i ostale potrebne dokumente koji dokazuju i objašnjavaju sve transakcije izvršene u toku djelatnosti, uključujući i sve pojedinosti koje se odnose na zaključene polise osiguranja i sve dogovore sa osiguranicima;

- b. ispuniti sve zahtjeve Agencije RS u pogledu izvještavanja i vođenja posla. U prvom tromjesečju svake godine, počev od 1. januara prve godine koja dolazi neposredno nakon registrovanja, broker u osiguranju će, bilo da je fizičko ili pravno lice, podnositi Agenciji RS podatke i detaljne izvještaje o rasporedu svojih djelatnosti, tokom prethodne godine u odnosu na pojedina društva za osiguranje;
- c. licima koja traže usluge osiguranja ili reosiguranja dati obavještenje o svakoj pravnoj ili finansijskoj zavisnosti od nekog društva za osiguranje ili reosiguranje, uključujući svako posjedovanje udjela ili akcija u tim društvima, a koji bi mogao uticati na njegovu slobodu odabira društva za osiguranje ili reosiguranje za plasiranje rizika.

IV - NADZOR NAD POSREDNICIMA U OSIGURANJU

Član 19.

Agencija RS propisuje:

- uslove za dobijanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju u skladu sa ovim zakonom;
- pravila o vođenju registra, podacima koji se upisuju u te registre i način javnog pristupa tim registrima.

Član 20.

Nadzor nad poslovanjem posrednika u osiguranju obavlja Agencija RS.

Član 21.

U cilju obavljanja nadzora nad poslovanjem, posrednici u osiguranju obavezni su Agenciji RS dostavljati podatke u obimu, na način i u rokovima kako Agencija RS propiše.

Agencija RS može obaviti nadzor uvidom u podatke iz stava 1. ovog člana i neposredno u poslovnim prostorijama posrednika u osiguranju.

Član 22.

Agencija RS može ukinuti rješenje o upisu u registar zastupnika u osiguranju, odnosno brokera u osiguranju:

- fizičkom ili pravnom licu registrovanom za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju ako prestane ispunjavati jedan od uslova propisanih odredbama čl. 7. do 11. ovog zakona;
- fizičkom ili pravnom licu registrovanom za obavljanje poslova brokera u osiguranju ako prestane ispunjavati jedan od uslova propisanih odredbama čl. 13. do 17. ovog zakona;
- ako je poslovanjem posrednika u osiguranju ugrožen interes osiguranika ili je utvrđeno nepoštovanje zakona ili drugih propisa.

Rješenje Agencije RS iz člana 11, 17. i 22. ovog zakona je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda u Republici Srpskoj.

V KAZNENE ODREDBE

Krivične odredbe

Član 23.

Kaznom zatvora od 3 mjeseca do 2 godine i novčanom kaznom do iznosa od 10.000,00 KM kazniće se:

- posrednik u osiguranju koji obavlja poslove posredovanja u osiguranju bez rješenja o upisu u registar zastupnika u osiguranju, odnosno registar brokera u osiguranju iz člana 11. i člana 17. ovog zakona;
- zastupnik u osiguranju koji zaključi ugovor o osiguranju u ime i za račun društva za osiguranje poslije isteka roka ugovora o zastupništvu iz člana 6. ovog zakona;

Kaznom iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice društva za osiguranje ako:

- koristi kao zastupnika u osiguranju lice koje kod Agencije RS nije registrovano kao zastupnik u osiguranju;
- ne zaključi ugovor o zastupništvu iz člana 6. ovog zakona.

VI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24.

Agencija RS donijeće podzakonske akte u skladu sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 25.

Svi postojeći posrednici u osiguranju dužni su da se registruju kod Agencije RS i usklade svoje poslovanje sa ovim zakonom u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 26.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", a primjenjivaće se po isteku tri mjeseca od njegovog usvajanja.

Broj: 01- 65 /05

Datum: 26. januar 2005. godine

**PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE**

Dušan Stojičić